

ського обліку як науки. Національні школи і напрями, які відображали економічні особливості окремих країн, мали взаємний вплив. Усе це сприяло вдосконаленню бухгалтерської науки.

Подальший розвиток бухгалтерського обліку, на нашу думку, має йти в напрямі стандартизації та уніфікації, що є надзвичайно важливим в умовах євроінтеграції та глобалізації.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: В 2-х ч.: Навч. посібник – 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2001.
2. Маздоров В.А. История развития бухгалтерского учета в СССР. – М.: Финансы, 1975.

3. Малькова Т.Н. Древняя бухгалтерия: какой она была? – М.: Финансы и статистика, 1995.

4. Остап'юк М.Я., Лучко М.Р., Даньків Й.Я. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник – К.: Знання, 2005.

5. Пасько Т.О. Історія бухгалтерського обліку: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Пасько Т. О. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2009.

6. Пушкар М.С., Гавришко Н.В., Романів Р.В. Історія обліку та контролю господарської діяльності: Навч. посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007.

7. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Уч. пособие: – М.: Аудит С. – 2007.

М.Б. ВИТЕР,
к.ф.-м.н., Міністерство фінансів України,
М.А. СЕНДЗЮК,
к.в.н., професор, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана,
О.В. ТИЩЕНКО,
аспірант, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Кластерний підхід до моделювання інформаційного простору в системі управління державними фінансами

Розроблено методологічні засади побудови кластерів електронної інформаційної взаємодії в інформаційному просторі системи управління державними фінансами. Наведено конкретні приклади таких кластерів.

Ключові слова: інформаційна взаємодія, кластери, система управління державними фінансами.

М.Б. ВИТЕР,
к.ф.-м.н., Міністерство фінансов України,
М.А. СЕНДЗЮК,
к.э.н., профессор, Киевский национальный экономический университет им. Вадима Гетьмана,
Е.В. ТИЩЕНКО,
аспірант, Киевский национальный экономический университет им. Вадима Гетьмана

Кластерный подход к моделированию информационного пространства в системе управления государственными финансами

Разработаны методологические основы построения кластеров электронного информационного взаимодействия в информационном пространстве системы управления государственными финансами. Приведены конкретные примеры таких кластеров.

Ключевые слова: информационное взаимодействие, кластеры, система управления государственными финансами.

M. VITER,
Ph.D., Ministry of finance of Ukraine,
M. SENDZYUK,
Ph.D., professor, Kyiv National University named by Vadym Hetman,
E. TYSHCHENKO,
graduate student, Kiev National University named by Vadym Hetman

The cluster approach to modeling information space in state finance management system

Methodological principles of constructing clusters of electronic information interaction in the information field of public financial management. Provide specific examples of such clusters.

Keywords: information interaction, clusters, public finance management system

Постановка проблеми. У зв'язку з переходом України до нових ринкових відносин, а також необхідністю поглиблення інтеграції у світову економічну і фінансову системи, перед нашою державою стоїть першочергове завдання модернізації власної системи управління державними фінансами (СУДФ) на базі сучасних міжнародних стандартів та інформаційних технологій [1, 2].

Моделювання і структурованість економічних відносин є прямим наслідком відповідного моделювання і структуро-

ваності їх інформаційного простору. Тому одним із напрямів вдосконалення СУДФ є побудова адекватних моделей інформаційної взаємодії його суб'єктів.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Сучасні дослідження у сфері побудови моделей системи управління державними фінансами характеризуються різними напрямками:

- загальні підходи до моделювання в економіці [3];
- моделювання окремих фінансових процесів [4];

– моделювання управління бюджетом на регіональному рівні [5].

Однак при цьому мало уваги приділяється моделюванню інформаційної взаємодії суб'єктів даної сфери.

Метою статті є розробка методологічних засад побудови кластерних моделей електронної інформаційної взаємодії суб'єктів інформаційного простору системи управління державними фінансами.

Виклад основного матеріалу. У нашому дослідженні під системою управління державними фінансами ми будемо розуміти фінансову систему, пов'язану з бюджетним процесом. При цьому головними суб'єктами її вважатимемо Міністерство фінансів України (МФУ), Державну казначейську службу України (ДКСУ) та розпорядників бюджетних коштів різних рівнів.

У зв'язку з тим що сучасне трактування інформаційного простору є надзвичайно широким і має різні варіанти, в залежності від сфери застосування (предметної області) [6], є потреба в окремому визначенні поняття інформаційного простору СУДФ.

Під інформаційним простором СУДФ ми будемо розуміти сукупність інформаційних ресурсів, включаючи технології і засоби їх опрацювання, суб'єктів інформаційної взаємодії, а також відповідних засобів телекомунікації, які використовуються при організації бюджетного процесу.

Особливості даного простору полягають в наступному:

- інформаційні ресурси, які задіяні в ньому, тісно пов'язані з бюджетним процесом;
- існують різні рівні (схеми) взаємодії суб'єктів цього простору: горизонтальні – на рівні району, області, центральних органів, і вертикальні, які формуються за галузевим принципом;
- на різних рівнях взаємодії використовуються різні технології представлення і обробки даних, а також різні засоби їх передавання.
- інформаційні відносини між суб'єктами цього простору будуються як на рівноправних засадах, так і за ієрархічним принципом.

В останньому десятилітті серед наукових досліджень зріс інтерес до використання кластерного підходу при моделюванні різних сфер діяльності суспільства [7]. На відміну від багатьох традиційно використовуваних методів процедура кластерного аналізу дозволяє повніше виявити структуру об'єкта на основі аналізу основних його показників, а також формувати типові організаційні і функціональні рішення для кожного кластера.

Розвиток сучасних інформаційних технологій дає змогу будувати нові форми і види кластерів, використовуючи при цьому такі засоби автоматизації, як системи роботи з базами даних чи хмарні технології.

Кластеризація інформаційного простору СУДФ дозволяє:

- структурувати цей простір шляхом виділення істотних спільних ознак серед його суб'єктів;
- побудувати типові функціональні рішення для конкретних кластерів на базі відповідних математичних моделей та сучасних ІТ-технологій;
- сформулювати методологічно-організаційні рекомендації щодо оптимізації функціонування окремих кластерів.

Формування кластерів інформаційного простору СУДФ здійснюється на основі функціонально-технологічної мо-

делі інформаційної взаємодії суб'єктів бюджетного процесу. Можна виділити два основних функціонально-технологічні блоки (системи) цієї моделі:

- система підготовки бюджету держави;
- система виконання бюджету держави.

Окремо розглядається система інформаційної взаємодії МФУ і ДКС (як зв'язуюча ланка між двома попередніми).

Система підготовки бюджету держави містить підсистеми:

- інформаційної взаємодії МФУ і головних розпорядників коштів;
- інформаційної взаємодії головних розпорядників коштів і розпорядників коштів нижчого рівня.

Система виконання бюджету держави містить підсистеми:

- інформаційної взаємодії ДКС і головних розпорядників коштів;
- інформаційної взаємодії головних розпорядників коштів і розпорядників коштів нижчого рівня.

При цьому системи електронної інформаційної МФУ і ДКС зі своїми регіональними підрозділами теж можна сформувати як окремі кластери. Проте, оскільки інформаційний обмін у цих кластерах стосується більше місцевих бюджетів, у даній роботі ми їх не розглядатимемо.

На базі кожної системи інформаційної взаємодії формується відповідний інформаційно-технологічний кластер Кл (О, І, Т). Основу його структури складають три компоненти:

- О – організаційні структури;
- І – інформаційні ресурси і засоби їх обробки;
- Т – телекомунікаційна інфраструктура.

Компонента О містить інформацію про суб'єкти інформаційної взаємодії в кластері. При цьому відносини між ними можуть будуватись як на рівноправній основі, так у формі ієрархічного підпорядкування. Важливу роль для даної компоненти відіграє нормативно-правове регулювання інформаційної взаємодії вказаних суб'єктів.

Компонента І описує інформаційні потоки, які функціонують в кластері, їх об'єм, структуру, формат представлення тощо. Виокремлення такої компоненти дає змогу здійснювати аналіз даних на предмет дублювання, змістовної повноти, а також стандартизації.

Компонента Т описує засоби організації обміну інформаційними ресурсами між суб'єктами кластера. Її параметрами можуть бути: паперовий обмін, електронна пошта, виділений канал зв'язку, безпосередній доступ до баз даних партнера, веб-доступ тощо. Перехід на більш сучасні технології обміну дозволить оптимізувати процес інформаційної взаємодії в кластері.

При детальному дослідженні і відповідній оптимізації параметризації компонент можна сформувати таку модель кожного кластера, яка забезпечуватиме найефективніше його функціонування.

Наведемо декілька прикладів побудови інформаційно-технологічних кластерів.

Кластер головного розпорядника бюджетних коштів (ГРК)

Суб'єктами цього кластера є головний розпорядник бюджетних коштів, а також розпорядники бюджетних коштів нижчих рівнів, які йому підпорядковані.

Розпорядники бюджетних коштів виступають безпосередніми суб'єктами бюджетного процесу.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Залежно від ступеня підпорядкованості та обсягу наданих прав розпорядники поділяються на головних розпорядників та розпорядників нижчого рівня.

Головні розпорядники бюджетних коштів – бюджетні установи в особі їх керівників, які відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України отримують повноваження шляхом встановлення бюджетних призначень [8].

Розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня – це розпорядник, який у своїй діяльності підпорядкований відповідному головному розпоряднику та (або) діяльність якого координується через нього.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення структури розпорядників бюджетних коштів» від 31.05.2006 №296–р (зі змінами) затверджений перелік головних розпорядників бюджетних коштів та відповідальних виконавців бюджетних програм, що фінансуються за рахунок Державного бюджету України, а також затверджено схему їх взаємодії.

Головні розпорядники:

1) встановлюють для розпорядників нижчого рівня граничні обсяги видатків та/або надання кредитів з бюджету із загального фонду бюджету, термін подання проектів кошторисів і дають вказівки щодо їх складання;

2) розробляють і повідомляють розпорядникам нижчого рівня інші показники, яких вони повинні дотримуватися відповідно до законодавства і які необхідні для правильного визначення видатків або надання кредитів з бюджету у проектах кошторисів;

3) забезпечують складення проектів кошторисів на бюджетні програми (функції), що виконуються безпосередньо головними розпорядниками.

У даному кластері параметрами компоненти О є головний розпорядник бюджетних коштів і підлеглі йому розпорядники нижчого рівня, компоненти І – дані про документи, які формуються розпорядниками коштів при організації бюджетного процесу, компоненти Т – засоби організації інформаційної взаємодії.

Завдання кластера – формування і оптимізація розподілу бюджетних коштів на рівні головного розпорядника коштів. На рис. 1 показано інформаційні потоки в кластері ГРК.

Детальний аналіз компонент даного кластера дає можливість зробити такі висновки.

Характерними рисами багатьох параметрів компоненти І є формування їх на основі стандартних шаблонів у строго визначені терміни з періодичністю один рік. Це пов'язане з тим, що акти про бюджет носять періодичний характер і приймаються на один календарний рік, що відповідає бюджетному періоду.

Розподіл видатків державного бюджету, що закріплюється у додатку до закону про державний бюджет України, містить деталізовану інформацію щодо фінансування головних розпорядників бюджетних коштів, а саме: код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету; код функціональної класифікації видатків та кредитування державного бюджету; найменування розпорядника згідно з програмною класифікацією видатків та кредитування державного бюджету.

Як показує аналіз, рівень автоматизації обробки такої великої кількості показників розпорядниками коштів на даний час достатньо низький. Основний формат представлення даних – паперовий. Це істотно знижує ефективність і якість інформаційної взаємодії у кластері.

При аналізі компоненти Т даного кластера виявляється, що існують різні шляхи інформаційної взаємодії між його суб'єктами, при чому переважає серед них паперовий обмін. Це спричиняє до виникнення затримок у часі, зростанні ймовірності появи помилок, ускладненні автоматизації процесу обробки даних.

Виходом з даної ситуації є створення на базі головного розпорядника коштів центру обробки даних кластера, де б зберігалась уся необхідна інформація у вигляді відповідного сховища даних. Розпорядники коштів нижчого рівня, які підпорядковуються даному головному розпоряднику коштів, на правах користувачів здійснювали б формування відповідних документів за допомогою веб-доступу на відповідному сайті ГРК на основі готових шаблонів.

Така технологія дозволяє:

- підвищити ефективність і якість обробки даних, зокрема, за рахунок ліквідації мережі передавання;
- забезпечити вищий рівень захисту інформації;

Рисунок 1. Інформаційні потоки в кластері головного розпорядника коштів

– максимально пришвидшити інформаційну взаємодію у кластері.

При цьому реалізація деяких завдань в рамках кластера може бути здійснена засобами відповідної системи підтримки прийняття рішень ГРК на основі відповідних математичних моделей.

Покажемо це на прикладі розв'язання задачі оптимізації розподілу бюджетних коштів між суб'єктами кластера ГРК.

Введемо такі позначення:

S – обсяг видатків головного розпорядника коштів;

δ_{ij} – обсяг видатків i -го розпорядника нижчого рівня на j -ту цільову програму ($i = \overline{1, n}; j = \overline{1, m}$);

P_j – граничний обсяг видатків на j -ту цільову програму;

α_{ij} – вагові коефіцієнти, пов'язані з пріоритетністю на-пряму ($i = \overline{1, n}; j = \overline{1, m}$). Необхідно знайти такі значення δ_{ij} ($i = \overline{1, n}; j = \overline{1, m}$), які б забезпечили мінімізацію граничного обсягу видатків S :

$$S = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m \alpha_{ij} \delta_{ij} \rightarrow \min$$

при обмеженнях обсягів видатків на кожну j -ту $i = \overline{1, n}$ цільову програму:

$$\begin{cases} \sum_{i=1}^n S_{i1} \leq P_1 \\ \sum_{i=1}^n S_{i2} \leq P_2 \\ \dots \\ \sum_{i=1}^n S_{im} \leq P_m \end{cases}$$

Інформаційна взаємодія в кластерах «МФУ–ДКС», «МФУ–ГРК» формується виходячи з основних функцій Міністерства фінансів як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної фінансової, бюджетної, а також податкової і митної політики [9].

Кластер Мінфін – ГРК

Функції кластера «МФУ–ГРК» спрямовані в основному на формування функціонально–технологічної системи підготовки бюджету держави. З одного боку, Мінфін, відповідно до покладених на нього завдань, організовує роботи, пов'язані зі складанням державного бюджету України, координацію діяльності учасників бюджетного процесу, а з іншого – го–

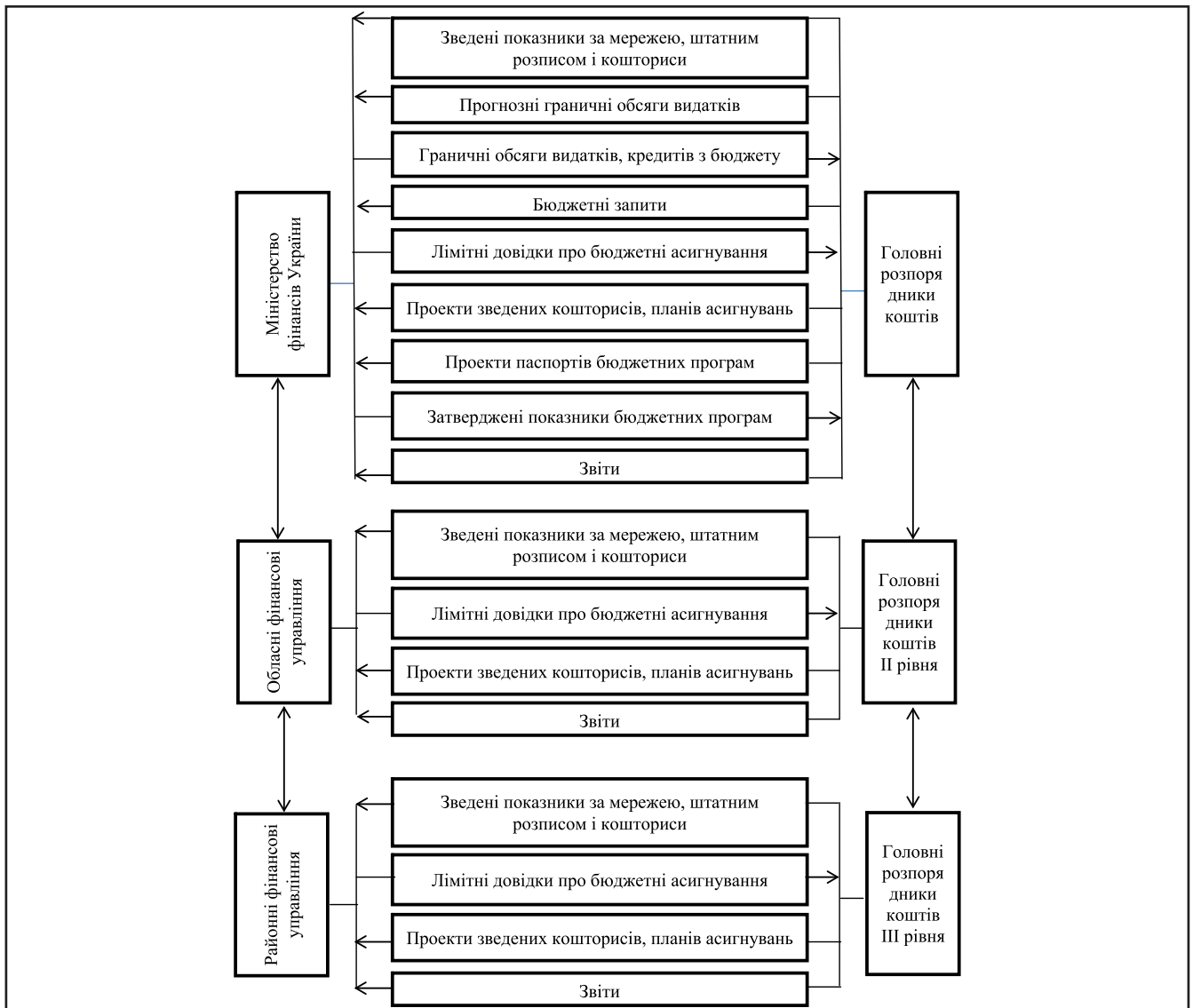

Рисунок 2. Інформаційні потоки в кластері «Мінфін–ГРК»

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

ловні розпорядники коштів є головними суб'єктами у цьому процесі.

На рис. 2 показано основні інформаційні потоки в інформаційно-технологічному кластері «ДФУ–ГРК».

Багато параметрів компоненти І цього кластера так само, як параметри однойменної компоненти попереднього кластера, мають змінний характер і регулярно оновлюються у зв'язку зі щорічним формуванням бюджету. Відповідне оновлення також відбувається при внесенні змін до бюджету. Особливо це стосується відповідних довідників і класифікаторів.

Параметри компоненти І включають у себе засоби роботи з базами даних. Це пов'язано з тим, що основні дані цього кластера обробляються у спеціальних автоматизованих системах:

- програмному комплексі головного розпорядника (ПК ГРК) бюджетних коштів;
- АІС «Держбюджет» Міністерства фінансів України.

Параметрами компоненти Т є засоби електронної пошти, які забезпечують обмін даними між головними розпорядниками коштів та Міністерством фінансів України. Як правило, це засоби електронної пошти. На нижчих рівнях взаємодії (між фінуправліннями і розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня) взаємодія здійснюється здебільшого шляхом паперового обміну.

Така організація інформаційної взаємодії має свої недоліки: завжди існує проблема своєчасного оновлення довідників і класифікаторів у ПК ГРК при внесенні змін до бюджету, пересилання даних мережею пов'язане з ризиками щодо належного захисту даних, паперове представлення даних знижує рівень автоматизації, а отже, і ефективності обробки даних тощо.

Виходом з даної проблеми є формування на базі даного кластера (у Міністерстві фінансів) єдиного інформаційного

сховища з наданням регламентованих прав веб-доступу до нього відповідним розпорядникам бюджетних коштів.

При проведенні ієрархічного кластерного аналізу можна сформулювати нижчі рівні кластерів цієї електронної інформаційної взаємодії, а саме: «Обласні фінуправління – ГРК нижчого рівня», «Районні фінуправління – ГРК нижчого рівня». Проте дані кластери будуть пов'язані здебільшого з організацією місцевих бюджетів.

Кожен із вказаних видів кластерів характеризується своїми видами ресурсів, організаційними структурами і засобами передавання інформації.

Кластер ДКСУ – ГРК

Основним завданням Державної казначейської служби України є реалізація державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

ДКСУ відповідно до покладених завдань:

1) веде базу даних про мережу розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, складає та веде єдиний реєстр розпорядників та одержувачів бюджетних коштів;

2) веде облік бюджетних асигнувань, доводить до розпорядників та одержувачів бюджетних коштів витяг із розпису державного бюджету та зміни до нього;

3) здійснює реєстрацію та облік бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів і відображає їх у звітності про виконання бюджету;

4) здійснює у межах повноважень контроль за:

– відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету;

– відповідністю взятих розпорядниками бюджетних коштів бюджетних зобов'язань відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі) тощо.

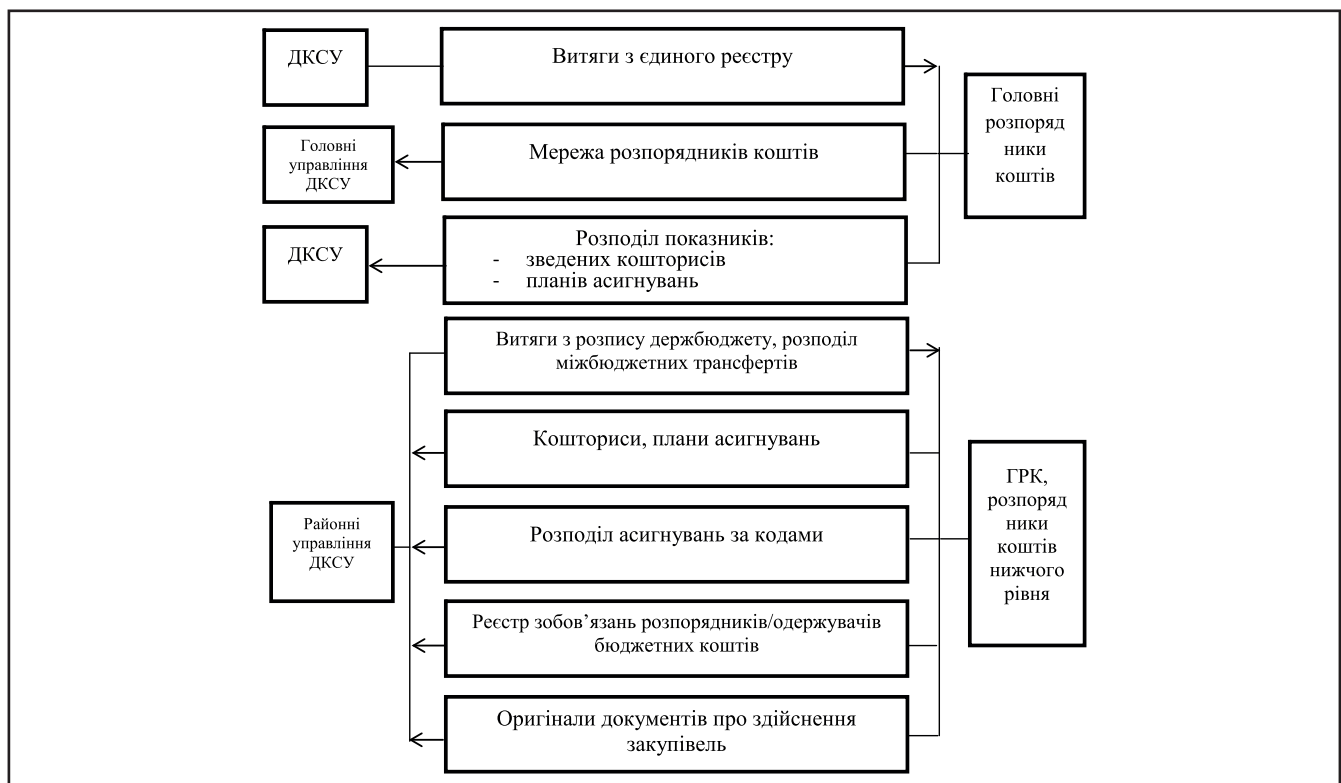

Рисунок 3. Інформаційні потоки в кластері «ДФСУ–ГРК»

Органи ДКСУ здійснюють розрахунково-касове обслуговування розпорядників бюджетних коштів шляхом проведення платежів з реєстраційних, спеціальних реєстраційних рахунків розпорядників бюджетних коштів та рахунків одержувачів бюджетних коштів, відкритих в органах ДКСУ, відповідно до кошторисів, планів асигнувань загального фонду державного бюджету (за винятком надання кредитів з державного бюджету), планів надання кредитів із загального фонду державного бюджету, планів спеціального фонду державного бюджету (за винятком власних надходжень бюджетних установ та відповідних видатків) або планів використання бюджетних коштів та помісячних планів використання бюджетних коштів.

Органи ДКСУ здійснюють платежі на підставі платіжних доручень за дорученнями розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів у разі наявності в обліку відповідного бюджетного зобов'язання та бюджетного фінансового зобов'язання у межах залишків на рахунках для обліку відкритих асигнувань.

Підтверджуючі документи (договори, звіти про результати проведення процедури закупівлі тощо) надаються у разі потреби здійснення авансування, поетапної оплати зареєстрованих бюджетних фінансових зобов'язань тощо.

На рис. 3 показано інформаційні потоки в кластері «ДКСУ-ГРК».

Специфіка функціональної діяльності казначейства відповідним чином впливає на формування параметрів компоненти І кластера «ДКСУ-ГРК». Їх можна розділити на два типи: юридичні (договори, звіти про результати проведення процедури закупівлі тощо) і бухгалтерські (платіжні документи). При цьому вони формуються у ГРК різноманітними програмними засобами (у кожного ГРК – своїми) і передаються, як правило, вручну з обов'язковим дублюванням у паперовому вигляді.

У зв'язку з цим на даний час важко визначити типові параметри компоненти Т у цьому кластері.

У ДКСУ обробка даних здійснюється засобами автоматизованої системи «Казна».

Проблеми кластера «ДКСУ-ГРК» і шляхи розв'язання цих проблем такі самі, як і кластера «МФУ-ГРК». Лише використання сучасних веб-технологій дозволить оптимізувати функціонування кластера «ДКСУ-ГРК». При цьому необхідною умовою є формування інформаційного сховища на базі ДКСУ з відповідним веб-доступом розпорядників бюджетних коштів різних рівнів.

Кластер Мінфін – Державна казначейська служба

У зв'язку з тим що Міністерство фінансів та Державна казначейська служба мають безпосереднє відношення до формування і виконання бюджету держави, інформаційна взаємодія між ними характеризується інтенсивним обміном великими об'ємами даних.

При цьому обмін даними здійснюється як на центральному, так і нижчих рівнях: обласному і районному (рис. 4). Очевидно, що в даному випадку доцільно також формувати інформаційно-технологічні кластери на нижчих рівнях інформаційної взаємодії: обласному і районному.

Характерними рисами кластера МФУ – ДКСУ центрального рівня є те, що параметри компоненти І формуються засобами автоматизованих систем кожного учасника. З боку Мінфін до таких систем належать АІС «Держбюджет», ІАС «Місцеві бюджети» тощо. З боку ДКСУ – АС «Казна».

Під час інформаційної взаємодії:

– МФУ надає ДКСУ: розпис державного бюджету та зміни до нього; бюджетну класифікацію та зміни до неї; дані про структуру та розміри державного боргу; інформацію про стан заборгованості перед державою за позиками, наданими за рахунок кредитів, залучених державою або під державні гарантії тощо.

– ДКСУ надає МФУ: показники виконання державного та місцевих бюджетів; дані щодо погашення та обслуговування державного боргу; інформацію про перерахування до державного бюджету коштів та отримані кредити, залучені державою або під державні гарантії тощо.

Щоденна інформація від ДКСУ до МФУ формується майже двома десятками типів файлів. Формати даних, що передаються: dbf – файли, бази даних Oracle, Excel таблиці, текстові файли.

Серед об'єктів обміну є велика кількість класифікаторів і довідників, які описують різні форми класифікації:

- функціональна, економічна, відомча, програмна класифікації видатків бюджету;
- співвідношення кодів програмної класифікації видатків державного бюджету та кодів функціональної класифікації видатків бюджету;
- співвідношення кодів тимчасової класифікації видатків місцевих бюджетів та кодів функціональної класифікації видатків бюджету;
- довідники кодів і фондів бюджетів тощо.

При цьому завжди актуальною є проблема їх узгодження і актуалізації.

Регламент обміну передбачає щоденне, щотижневне, щомісячне, щодакне, щоквартальне і річне передавання інформації.

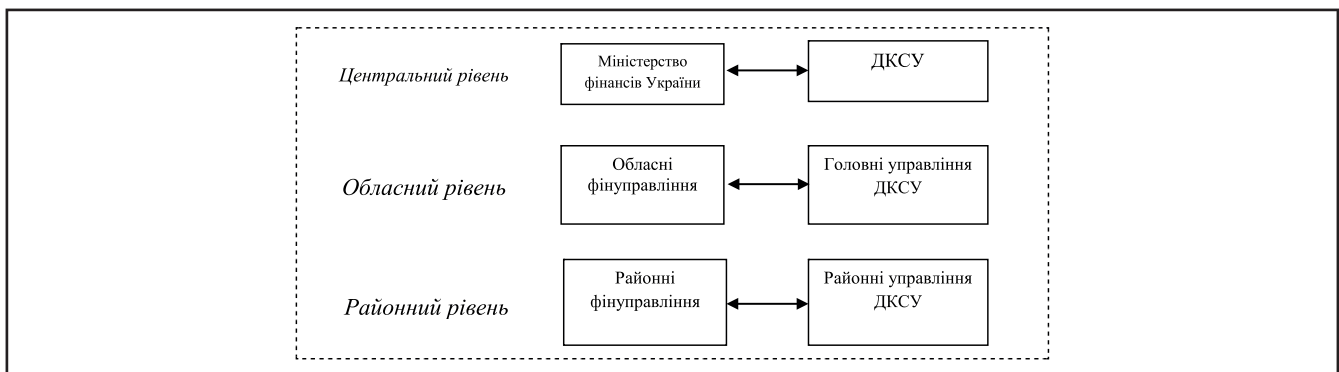

Рисунок 4. Рівні інформаційної взаємодії між МФУ і ДКС

Очевидно, що така інтенсивна взаємодія має здійснюватися у спеціальний спосіб, зокрема на рівні прямого обміну даними між відповідними серверами ДКСУ та МФУ. Тому основними параметрами компоненти Т у даному кластері є виділені лінії зв'язку між МФУ і ДКС.

У зв'язку з обробкою інформації у різних інформаційно-аналітичних системах суб'єктів цього кластера виникають проблеми при обміні даними, консолідації даних, а також породжується багато «перехідних таблиць» від одних форм нормативно-довідкової інформації до інших.

При відсутності електронно-цифрового підпису важко забезпечити належний рівень захисту даних.

Одним із варіантів вдосконалення інформаційної взаємодії в кластері МФУ – ДКСУ центрального рівня є створення спільного для МФУ і ДКС централізованого сховища даних, а саме інтеграцію інформаційних ресурсів Мінфіну і Державної казначейської служби на базі централізованої інформаційної системи управління державними фінансами шляхом формування єдиної апаратної та програмної платформи.

Висновки

Існуюча в Україні система управління державними фінансами сформувалася під впливом структурних змін, які відбулися в усіх сферах суспільного життя держави.

Проведений в роботі аналіз показав, що основним недоліком існуючої інформаційної інфраструктури системи управління державними фінансами є автономне функціонування інформаційно-аналітичних систем її учасників, відсутність відповідних центрів інтеграції та обробки інформації, засобів стандартизації та формалізації даних. Усе це причиняє до зниження ефективності функціонування СУДФ.

Одним із варіантів розв'язання вказаної проблеми є класичний підхід до організації структури інформаційного обміну в СУДФ. Формування кластерів інформаційної взаємодії учасників СУДФ дає змогу структурувати цю взаємодію на основі функціонально-технологічних особливостей бюджетного процесу.

Саме завдяки організації вказаних кластерів з'являється можливість формування стандартних функціональних і програмних рішень у сфері інформаційної взаємодії СУДФ, а також використання сучасних засобів веб-технологій.

При цьому технологія управління державними фінансами змінюватиметься шляхом поступового переходу від форму-

вання та передачі паперових документів і відповідних електронних файлів до роботи з єдиною інтегрованою інформаційною базою даних в інтерактивному режимі з використанням веб-технологій. Такий підхід забезпечить створення відповідного уніфікованого механізму доступу і управління інформацією у різномірних інформаційних середовищах.

Усе це дозволить підняти на новий якісний рівень функціонування сучасної системи управління державними фінансами.

Список використаних джерел

1. Розпорядження КМ від 17.10.2007 №888-р «Про схвалення Стратегії модернізації системи управління державними фінансами». [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/888-2007-%D1%80>

2. Наказ Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України та Державної фінансової інспекції України від 01.06.2013 №569/90/127 «Про затвердження Плану заходів щодо реалізації Стратегії модернізації системи управління державними фінансами». [Електрон. ресурс]. Режим доступу: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=13987

3. Математические методы и модели в экономике: / И.В. Торкатюк и др.; под. общ. ред. В.И. Торкатюка; Харьков. нац. акад. гор. хоз-ва. – Х.: ХНАГХ, 2012. – 321 с.

4. Marecka E. Modele matematyczne i algorytmy konwersji kredytow walutowych // Zeszyty Naukowe Wyzszej Szkoły Informatyki i Zarzadzania. – №25. – 2005. – S. 61–72.

5. Маломуж Т.В. Моделі та інформаційна технологія підтримки прийняття рішень з управління бюджетом регіону: автореф. дис. канд. техн. наук: 05.13.06 / Маломуж Т.В.; Херсонський держ. технічний ун-т. – Херсон, 2004. – 20 с.

6. Буньківська О.В. Інформаційний простір: соціокультура сутність, стан та проблеми функціонування в Україні: автореф. дис. канд. мистецтвознав.: 26.00.01 / О.В. Буньківська; Київ. нац. ун-т культури і мистец. – К., 2009. – 19 с.

7. Деякі питання побудови інноваційно-інформаційних кластерів // А.В. Ямчук / Проблеми науки. – 2012. – №4. – С. 10–15.

8. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

9. Указ Президента України від 08.04.2011 №446 «Положення про Міністерство фінансів України». [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/446/2011>

О.В. КУСТОВСЬКА,
к.е.н., доцент кафедри землевпорядного проектування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України,
О.О. ГЛАДКА,
студентка магістратури факультету землевпорядкування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Аналіз проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів

Висвітлено результати проведення нормативно-грошової оцінки земель населених пунктів. Доведено потенціал нормативної грошової оцінки в частині позитивного впливу на соціально-економічний стан населених пунктів.

Ключові слова: нормативна грошова оцінка, землі населених пунктів, аналіз розміру грошової оцінки, земельний податок.